

Conferència dels Espais Naturals de la Plana del Vallès

Recull de ponències i taules rodones celebrades a Terrassa el 7 i el 8 de març de 1997

Editen ADENC i Museu de Granollers-Ciències Naturals, Granollers, febrer de 1998

Ressenya

Anna Pellicé i Fabra

Biòloga

La reflexió sobre la importància de conservar i preservar els espais naturals de la plana del Vallès ha estat l'objectiu d'aquesta trobada d'administracions, científics, associacions professionals, col·lectius ecologistes i ciutadans implicats en temes ambientals.

Les comarques del Vallès són un gran territori urbanitzat a causa, bàsicament, del desenvolupament industrial, econòmic i demogràfic (cal no oblidar la seva proximitat a l'àrea de Barcelona), però també és on es troben, encara, nombrosos espais d'alt valor ecològic. Cal cercar solucions per a fer possible la conservació d'aquests espais naturals sense renunciar al desenvolupament urbanístic. És per això que, en els últims anys, l'ADENC ha treballat en col·laboració amb altres entitats i organitzacions de diferents municipis que defensen els espais naturals.

L'obra s'estructura en tres parts. Comença per una introducció que recull els parlaments de la sessió

d'obertura de la Conferència dels Espais Naturals de la Plana del Vallès, a càrrec de: Anna Miralles, presidenta de l'ADENC; Josep Aran, primer tinent d'alcalde i regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de Terrassa, i Pere Macies, conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

La segona part, la més extensa, comprèn les ponències de membres destacats del món universitari, institucional i administratiu que es van presentar a Terrassa en el marc de la conferència.

Jaume Terrades, en "Espais naturals i territori. Els reptes de la conservació a finals de segle", analitza la situació actual dels espais protegits a Catalunya i quines són les estratègies de conservació amb vista al futur. Parla de tres tipus de reptes: a) socioeconòmics, com ara la creació de noves titulacions universitàries ambientals, serveis i direccions generals dedicats a la conservació del medi ambient; b) de caràcter científic, per tal d'entendre millor

la vulnerabilitat de les espècies, la conservació de zones climàtiques, de zones altitudinals, endemismes... i c) reptes metodològics, per tenir l'extensió més gran possible de territori inventariat amb dades de relleu, hidrologia, litologia, vegetació, fauna, usos del sòl, límits administratius, etc...

"La gestió i la conservació dels espais naturals no inclosos en el PEIN i les seves relacions amb les àrees protegides", de Xavier Carceller, fa un resum breu de quines han estat les directrius del PEIN pel que fa a espais protegits a Catalunya. Remarca que el PEIN és així mateix un instrument d'ordenació del territori, però que també n'hi ha d'altres i convé es treballi conjuntament per tal d'aconseguir una millor configuració dels models territorials.

Ramon Margalef, en la seva ponència sobre "La funció ecològica dels espais naturals de la plana del Vallès", manifesta un cert desencant personal pel que ha esdevingut l'ecologia. Ens proposa, però, pensar en una sèrie de temes relacionats amb la conservació: articulació del paisatge a les zones de transició, reflexió sobre el respecte que mereixen els sistemes naturals de drenatge

i la transformació que està experimentant el nostre paisatge arran de l'increment de les vies de comunicació.

"El paper de l'agricultura periurbana vallesana", de Miquel Baldi Coll, permet copsar una de les característiques principals d'aquest sector productiu. Es tracta d'una activitat amb poc pes en l'economia, a la qual es dedica poca gent, però que actua sobre una gran part de territori. La problemàtica es centra en tres punts: la pressió urbanística, l'aigua de rec contaminada i els preus elevats de la terra.

Un dels objectius prioritaris de l'ADENC ha estat protegir els espais naturals de la plana del Vallès, una protecció que passa per una sèrie de necessitats amb vista a la sostenibilitat del territori vallesà. Així ens ho demostren Santi Martínez, Àngel Cebo llada i Juan Martín en la seva ponència "Els espais naturals de la plana del Vallès. Les bases d'una reivindicació".

Jordi Bertran analitza, en "Ciutat difusa versus ciutat compacta. La crisi del model territorial català", els problemes que es generen entre el sistema metropolità i la resta del territori a Catalunya. Fa

un repàs de quin és el paper de l'Institut Català del Sòl en els plantejaments reequilibradors del model vigent i finalment estableix tota una sèrie de propostes per a un canvi de model.

En "El desenvolupament urbanístic i la conservació dels espais naturals", Joan Antoni Solans i Huguet exposa quina és la tasca que està fent la Generalitat en temes com ara el control del territori, el model urbà i la incidència mediambiental d'alguns aspectes urbans.

La tercera i última part recull el resum de les dues taules rodones i els debats: "Les competències de l'administració local en l'ordenació i protecció dels espais naturals" i "Present i futur dels espais naturals de la Plana Vallesana. Estratègies territorials de conservació".

Cal valorar molt positivament la celebració de la conferència i també la publicació de les ponències i les taules rodones. La bibliografia, al final de les ponències, és de gran ajuda per als qui vulguin aprofundir en temes de gestió del territori, espais d'interès natural, planificació urbanística, política territorial i ecologia.